Republika Srbija
VRHOVNI SUD
Kzz 553/2025
06.05.2025. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud, u veću sastavljenom od sudija: Miroljuba Tomića, predsednika veća, Tatjane Vuković, Slobodana Velisavljevića, Milene Rašić i Gordane Kojić, članova veća, sa savetnikom Marijom Ribarić, zapisničarem, u krivičnom predmetu okrivljenog AA, zbog krivičnog dela protivpravno zauzimanje zemljišta iz člana 218. stav 1. Krivičnog zakonika, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog advokata Demira Crnovršanina, podnetom protiv pravnosnažnih presuda Osnovnog suda u Novom Pazaru, Sudska jedinica u Tutinu 15 K br. 676/23 od 23.09.2024. godine i Višeg suda u Novom Pazaru Kž1 206/24 od 17.01.2025. godine, u sednici veća održanoj dana 06.05.2025. godine, jednoglasno je doneo

P R E S U D U

USVAJA SE zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA, advokata Demira Crnovršanina, kao osnovan, pa se PREINAČUJU pravnosnažne presude Osnovnog suda u Novom Pazaru, Sudska jedinica u Tutinu 15 K br.676/23 od 23.09.2024. godine i Višeg suda u Novom Pazaru Kž1 206/24 od 17.01.2025. godine, tako što Vrhovni sud okrivljenog AA sa ličnim podacima kao u spisima predmeta, na osnovu člana 423. tačka 1. ZKP

Oslobađa od optužbe

Da je neutvrđenog dana u mesecu avgustu 2023. godine, u ataru sela ..., Opština ..., u stanju uračunljivosti, svestan svoga dela čije izvršenje je hteo, uz istovremenu svest o zabranjenosti svog dela, zauzeo tuđe zemljište sa posebnom namenom, na taj način što je upotrebom bodljikave žice i drvenih stubova izvršio ograđivanje i zauzimanje zemljišne parcele koja je u vlasništvu Republičke direkcije za imovinu RS, u površini od 1ha 21 ar i 87 m2, na kat. parceli ... KO ..., Opština ...,

- Čime bi izvršio krivično delo protivpravno zauzimanje zemljišta iz člana 218. stav 1. Krivičnog zakonika.

Troškovi krivičnog postupka shodno odredbi člana 265. stav 1. Zakonika o krivičnom postupku, padaju na teret budžetskih sredstava suda.

O b r a z l o ž e nj e

Presudom Osnovnog suda u Novom Pazaru, Sudska jedinica u Tutinu 15 K br.676/23 od 23.09.2024. godine, okrivljeni AA, oglašen je krivim da je izvršio krivično delo protivpravno zauzimanje zemljišta iz člana 218. stav 1. Krivičnog zakonika i izrečena mu je uslovna osuda tako što mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 3 meseca i istovremeno je određeno da se ona neće izvršiti ukoliko okrivljeni za vreme proveravanja od jedne godine od dana pravnosnažnosti presude ne učini novo krivično delo. Istom presudom, okrivljeni je obavezan da plati sudu na ime paušala iznos od 10.000,00 dinara u roku od 10 dana od dana pravnosnažnosti presude pod pretnjom prinudnog izvršenja, a oštećena Republika Srbija, koju zastupa Državno pravobranilaštvo je u smislu odredbe člana 258. stav 4. ZKP, radi ostvarivanja imovinskopravnog zahteva upućena na parnični postupak.

Presudom Višeg suda u Novom Pazaru, Kž1 206/24 od 17.01.2025. godine, odbijene su kao neosnovane žalbe Javnog tužioca Osnovnog javnog tužilaštava u Novom Pazaru i branioca okrivljenog AA, advokata Demira Crnovršanina i presuda Osnovnog suda u Novom Pazaru, Sudska jedinica u Tutinu 15 K br.676/23 od 23.09.2024. godine je potvrđena.

Protiv navedenih pravnosnažnih presuda zahtev za zaštitu zakonitosti blagovremeno je podneo branilac okrivljenog advokat Demir Crnovršanin, zbog povrede zakona iz člana 485. stav 1. tačka 1) Zakonika o krivičnom postupku, sa predlogom da Vrhovni sud podneti zahtev za zaštitu zakonitosti usvoji i pobijane presude preinači, tako da okrivljenog oslobodi od optužbe za delo koje mu je stavljeno na teret ili da pobijane presude ukine i spise predmeta vrati na ponovno odlučivanje.

Vrhovni sud je dostavio primerak zahteva za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog Vrhovnom javnom tužiocu, shodno odredbi člana 488. stav 1. Zakonika o krivičnom postupku (ZKP) i u sednici veća koju je održao bez obaveštenja Vrhovnog javnog tužioca i branioca okrivljenog, smatrajući da njihovo prisustvo nije od značaja za donošenje odluke (član 488. stav 2. ZKP), razmotrio spise predmeta, sa odlukama protiv kojih je zahtev za zaštitu zakonitosti podnet, pa je našao:

Zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA, advokata Demira Crnovršanina je osnovan.

Vrhovni sud nalazi da branilac okrivljenog AA, osnovano ukazuje da je nižestepenim presudama na štetu okrivljenog učinjena povreda krivičnog zakona iz člana 439. tačka 1) ZKP, time što je okrivljeni oglašen krivim zbog izvršenja krivičnog dela protivpravno zauzimanje zemljišta iz člana 218. stav 1. KZ, iako radnja okrivljenog opisana u izreci prvostepene presude nema zakonska obeležja tog, niti bilo kog drugog krivičnog dela.

Krivično delo protivpravno zauzimanje zemljišta iz člana 218. stav 1. KZ, čini ono lice koje protivpravno zauzme tuđe zemljište.

Prema izreci prvostepene presude okrivljeni je oglašen krivim zbog toga što je „neutvrđenog dana u mesecu avgustu 2023. godine, u ataru sela ..., Opština ..., u stanju uračunljivosti, svestan svoga dela čije izvršenje je hteo, uz istovremenu svest o zabranjenosti svog dela, zauzeo tuđe zemljište sa posebnom namenom na taj način što je upotrebom bodljikave žice i drvenih stubova izvršio ograđivanje i zauzimanje zemljišne parcele ...“.

Osnovano se u zahtevu za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog navodi da u izreci presude nije navedeno da je okrivljeni zauzimanje tuđeg zemljišta izvršio protivpravno, a što predstavlja bitno obeležje krivičnog dela protivpravno zauzimanje zemljišta iz člana 218. stav 1. KZ.

Krivično delo protivpravno zauzimanje zemljišta, odnosno radnja ovog osnovnog oblika jeste zauzimanje zemljišta koje znači da se uspostavlja faktički posed učinioca nad zemljištem, a bitno obeležje ovog krivičnog dela jeste protivpravnost. Ukoliko neko po bilo kom pravnom osnovu drži zemljište, ovo obeležje nije ostvareno (obeležje protivpravnosti), tako da nema ni krivičnog dela.

Iz navedenih razloga, Vrhovni sud je nalazeći da je zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog osnovan, preinačio pobijane presude tako što je na osnovu člana 423. tačka 1. ZKP, okrivljenog AA oslobodio od optužbe da je izvršio krivično delo protivpravno zauzimanje zemljišta iz člana 218. stav 1. KZ i odlučio da troškovi krivičnog postupka u smislu člana 265. stav 1. ZKP padaju na teret budžetskih sredstava suda.

Iz iznetih razloga, Vrhovni sud je na osnovu člana 492. stav 1. tačka 2. ZKP i člana 265. stav 1. ZKP, doneo odluku kao u izreci ove presude.

Zapisničar – savetnik

Marija Ribarić, s.r.

Predsednik veća – sudija

Miroljub Tomić, s.r.

Za tačnost otpravka

Zamenik upravitelja pisarnice

Milanka Ranković